

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«ОЦІНКА ВАРТОСТІ ПРОЄКТНО-ВИШУКУВАЛЬНИХ РОБІТ»

*(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
всіх форм навчання зі спеціальностей
051 – Економіка і 192 – Будівництво та цивільна інженерія)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2025

Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Оцінка вартості проєктно-вишукувальних робіт» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальностей 051 – Економіка і 192 – Будівництво та цивільна інженерія) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. Т. А. Пушкар. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2025. – 29 с.

Укладач канд. екон. наук, доц. Т. А. Пушкар

Рецензент

Д. О. Серьогіна, кандидат економічних, доцент кафедри економіки та маркетингу Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою економіки та маркетингу, протокол № 15 від 26 червня 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ПРОЄКТНИХ РОБІТ.....	5
Тема 1.1 Загальні положення проєктної справи.....	5
Тема 1.2 Стадії проєктування.....	7
Тема 1.3 Визначення класу наслідків (відповідальності).....	9
Тема 1.4 Склад та зміст науково-проєктних робіт та науково- проєктної документації.....	10
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ВИШУКУВАЛЬНИХ РОБІТ.....	11
Тема 2.1 Особливості здійснення інженерних вишукувань у будівництві, склад та організація.....	11
Тема 2.2 Визначення вартості інженерних вишукувань.....	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ФОРМУВАННЯ КОШТОРИСНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ НА ПРОЄКТНО-ВИШУКУВАЛЬНІ РОБОТИ.....	16
Тема 3.1 Метод визначення вартості проєктних робіт шляхом застосування відсоткових показників вартості проєктних робіт.....	16
Тема 3.2 Визначення кошторисної вартості проєктних, науково- проєктних робіт із застосуванням збірників цін.....	19
Тема 3.3 Визначення вартості калькуляційним методом визначення кошторисної вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт.....	21
Тема 3.4 Кошторисна документація на проєктні та науково-проєктні роботи на етапі договірних цін та взаєморозрахунків.....	26
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	27
ДОДАТОК А.....	28

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Оцінка вартості проектно-вишукувальних робіт» є складником сертифікатної програми «Кошторисна справа» і завершує цикл набуття знань та навичок із кошторисної документації, особливостей ціноутворення в будівництві, зокрема оцінки вартості будівництва та використання автоматизованих програмних комплексів при формуванні кошторисної документації на усіх її етапах.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування системи знань з оцінки вартості проектних, науково-проектних та вишукувальних робіт, особливостей ціноутворення, складання кошторисної документації та застосування спеціалізованих програмних комплексів у кошторисній справі.

Програма навчальної дисципліни «Оцінка вартості проектно-вишукувальних робіт» складається з трьох змістових модулів:

- у змістовому модулі 1 Методика визначення вартості проектних робіт розглядаються питання технології та організації проектних робіт; етапи та стадійність виконання проектних робіт; особливості складання проектної документації на відповідній стадії проектування; визначення класу наслідків (відповідальності) об'єкта будівництва, методики його розрахунку (виробничого, невиробничого об'єкта будівництва) та впливу на стадійність і вартість виконання проектних робіт;

- у змістовому модулі 2 Визначення вартості вишукувальних робіт розглядаються питання формування вартості вишукувальних робіт, їх види, особливості здійснення та організації, формування кошторисної та створення проектної документації на вишукувальні роботи;

- у змістовому модулі 3 Формування кошторисної документації на проектно-вишукувальні роботи розглядають особливості складання кошторисної документації на проектні, науково-проектні роботи, розрахунок вартості проектних робіт методом застосування відсоткових показників вартості із застосуванням збірників цін і калькуляційного методу визначення кошторисної вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт.

Самостійна робота передбачає опрацювання питання конкретної теми на основі нормативно-правової бази, навчальних матеріалів та інших інформаційних джерел, проведення самоконтролю, підготовки відповідей на питання, що винесені на самостійний розгляд.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ПРОЄКТНИХ РОБІТ

У змістовому модулі розглядаються теми «Загальні положення проєктної справи», «Стадії проєктування», «Визначення класу наслідків (відповідальності)», «Склад та зміст науково-проєктних робіт та науково-проєктної документації».

Тема 1.1 Загальні положення проєктної справи

Вивчення теми передбачає ознайомлення з нормативною базою проєктної справи, зокрема ДБН А.1.1-1:2009 Система нормування та стандартизації у будівництві. Основні положення, ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проєктної документації на будівництво, ДБН А.2.2.-14-2016 Склад та зміст науково-проєктної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування, Настанова з визначення вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво (Наказ Мінрегіону від 01.11.2021 № 281). Результатом вивчення теми є розуміння загальних положень проєктної справи, основ технології проєктування, основних понять та визначень проєктної справи.

При вивченні теми здобувачі вищої освіти ознайомлюються зі змістом та можливостями, які надає Портал Єдиної державної електронної системи в сфері будівництва (URL: <https://e-construction.gov.ua/>), сервісу документів в будівництві «Будстандарт Online» (URL: <https://online.budstandart.com/ua/>), структурою та матеріалами Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України (URL: <https://mtu.gov.ua/>).

Основні поняття теми

Завдання на проєктування – обґрунтовані вимоги замовника щодо планувальних, архітектурних, інженерних і технологічних рішень об'єкта будівництва, його основних параметрів, вартості та організації будівництва, які складаються з урахуванням технічних, містобудівних умов та обмежень.

Проєктні роботи – це роботи, пов'язані зі створенням проєктної документації на будівництво (зокрема, в разі необхідності, інформаційної моделі об'єкта будівництва).

Проєктна документація – це затверджені текстові та графічні матеріали, якими визначаються містобудівні, об'ємно-планувальні, архітектурні, конструктивні, технічні, технологічні рішення, а також кошториси об'єктів будівництва.

Проєктування – це складний процес, що полягає в розробці та погодженні робочої і технічної документації.

Передпроєктні роботи – роботи, пов'язані зі створенням проєктної документації на будівництво (зокрема, в разі необхідності, інформаційної моделі об'єкта будівництва).

Нормування у будівництві – діяльність щодо розроблення та затвердження будівельних норм для обов'язкового застосування у сфері будівництва, містобудування та архітектури з метою формування безпечного середовища для життя і здоров'я людини.

Капітальний ремонт – сукупність робіт на об'єкті, прийнятому в експлуатацію, без зміни його геометричних розмірів та/або функціонального призначення, що передбачають:

- втручання в несучі та/або обгороджувальні конструкції, у інженерні системи загального користування у зв'язку з їх фізичною зношеністю, руйнуванням та/або з метою поліпшення їх експлуатаційних показників (за необхідності), у тому числі з метою термомодернізації;

- дооснащення, заміну виробничого устаткування та технічного обладнання, що є стаціонарно змонтованим та призначеним для застосування протягом тривалого часу у будівлях та спорудах (за умови зміни навантажень на існуючі несучі та/або обгороджувальні конструкції та/або схем їх прикладання);

- благоустрій території, у тому числі щодо забезпечення доступності для маломобільних груп населення.

Нове будівництво – це зведення будівель та споруд, їх комплексів, що здійснюється з метою створення об'єктів виробничого і невиробничого призначення.

Реконструкція – перебудова введеного в експлуатацію в установленому порядку об'єкта будівництва, що передбачає зміну його геометричних розмірів та/або функціонального призначення, внаслідок чого відбувається зміна основних техніко-економічних показників (загальна площа, потужність тощо), забезпечується вдосконалення виробництва, підвищення його техніко-економічного рівня, доступність для маломобільних груп населення. Реконструкція передбачає повне або часткове збереження елементів несучих і обгороджувальних конструкцій та призупинення на час виконання робіт експлуатації об'єкта в цілому або його частин (за умови їх автономності).

Містобудівна документація – це затверджені текстові та графічні матеріали з питань регулювання планування, забудови та іншого використання територій.

Питання для самоконтролю

1. Види будівництва.
2. Складники будівельного комплексу.
3. Характеристика нового будівництва.
4. Сутнісні ознаки реконструкції.
5. Характеристика капітального ремонту.
6. Учасники будівництва.
7. Етапи будівництва: комплекс, черга будівництва, пусковий комплекс.
8. Зміст та суть проєктних робіт.
9. Зміст та суть науково-проєктних робіт.
10. Поняття та технологія проєктування.

11. Функціональні особливості та зміст порталу Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

Тема 1.2 Стадії проєктування

Вивчення теми передбачає ознайомлення з нормативною базою проєктної справи, зокрема ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проєктної документації на будівництво, Настанова з визначення вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво (Наказ Мінрегіону від 01.11.2021 № 281).

Результатом вивчення теми є розуміння стадійності проєктування, набуття навичок щодо визначення стадійності проєктування залежно від виду об'єкта будівництва та його класу наслідків (відповідальності), набуття відомостей щодо складу та змісту проєктної документації на кожній стадії проєктування.

Основні поняття теми

ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проєктної документації на будівництво визначають певні стадії проєктування.

Техніко-економічне обґрунтування (ТЕО), техніко-економічний розрахунок (ТЕР) розробляється на підставі вихідних даних для об'єктів виробничого призначення та лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, а в окремих випадках – для об'єктів невиробничого призначення, які потребують детального обґрунтування відповідних рішень, визначення варіантів і доцільності їх будівництва. ТЕР застосовується для технічно нескладних об'єктів виробничого призначення та лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури.

Ескізний проєкт (ЕП) розробляється на підставі вихідних даних для принципового визначення вимог до містобудівних, архітектурних, художніх, екологічних та функціональних рішень, підтвердження можливості створення об'єкта невиробничого призначення, його кошторисної вартості. У складі ЕП можуть виконуватися інженерно-технічні розробки, а також схеми інженерного забезпечення об'єкта.

Проєкт (П) розробляється для визначення містобудівних, архітектурних, художніх, екологічних, технічних, технологічних, інженерних рішень об'єкта будівництва, його кошторисної вартості. Проєкт розробляється на підставі вихідних даних та схваленої при тристадійному проєктуванні попередньої стадії.

Робочий проєкт (РП) розробляється для технічно нескладних об'єктів будівництва, а також об'єктів будівництва із застосуванням проєктів (проєктних рішень) повторного використання на підставі вихідних даних та схваленої при двостадійному проєктуванні попередньої стадії. РП розробляється для визначення містобудівних, архітектурних, художніх, екологічних, технічних, технологічних, інженерних рішень об'єкта будівництва, його кошторисної вартості.

Проект (проектні рішення) повторного використання – це документація на об'єкт або його відокремлену частину, що використовується повторно при проектуванні іншого об'єкта і, у разі необхідності, має позитивний звіт (оцінку) експертизи щодо її відповідності вимогам будівельних норм і правил та нормативних документів, обов'язковість використання яких встановлено законодавством; має бути затверджена.

Стадія робочої документації (Р) розробляється на підставі затвердженої попередньої стадії.

Проектування залежно від виду об'єкта будівництва та класу наслідків (відповідальності) може відбуватися:

- в одну стадію;
- дві стадії;
- три стадії.

При одностадійному проектуванні розробляється одна стадія РП.

При двостадійному проектуванні:

1) для об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), а також комплексів (будов), до яких входять лише об'єкти з незначними наслідками (СС1) розробляються:

– стадія ЕП – для об'єктів не виробничого призначення або стадія ТЕР – для об'єктів виробничого призначення та лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури;

– стадія РП;

2) для об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми наслідками (СС2) та зі значними наслідками (СС3), а також комплексів (будов), до складу яких входить хоча б один об'єкт, що за класом наслідків (відповідальності) належить до об'єктів із середніми наслідками (СС2) та зі значними наслідками (СС3) розробляються:

– стадія П;

– стадія Р.

3) при тристадійному проектуванні розробляються стадія ЕП – для об'єктів не виробничого призначення або стадія ТЕО – для об'єктів виробничого призначення та лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури:

– стадія П;

– стадія Р.

Зміст та склад проектної документації за кожною стадією визначається у відповідних додатках ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво.

Питання для самоконтролю

1. Зміст стадій проектування ТЕО та ТЕР.
2. Зміст стадії проектування ЕП.
3. Зміст стадії проектування П та РП.
4. Зміст стадії проектування Р.
5. Стадії проектування при одностадійному проектуванні.

6. Стадії двостадійного проектування.
7. Стадії тристадійного проектування.
8. Склад та зміст проектної документації стадій ТЕО та ТЕР.
9. Склад та зміст проектної документації стадії ЕП.
10. Склад та зміст проектної документації стадії П.
11. Склад та зміст проектної документації стадії Р.
12. Особливості застосування та розробки проектної документації на стадії Р.

Тема 1.3 Визначення класу наслідків (відповідальності)

Вивчення теми передбачає ознайомлення з нормативною базою визначення класу наслідків (відповідальності) об'єкта будівництва, зокрема ДСТУ 8855:2019 Будівлі та споруди. Визначення класу наслідків (відповідальності) і ДБН В.1.2-14:2018 Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель і споруд.

Результатом вивчення теми є розуміння суті класу наслідків (відповідальності) об'єктів будівництва, основних характеристик, що зумовлюють віднесення об'єкта до відповідного класу наслідків (відповідальності), особливостей його розрахунку для невикористаних та виробничих об'єктів.

Основні поняття теми

Клас наслідків (відповідальності) використовується для забезпечення надійності та конструктивної безпеки будинків, будівель, споруд, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури. Клас наслідків використовується для визначення стадійності проектування (а також обов'язковості проведення експертизи проектної документації та дозвільних процедур) і розраховується при розробці проектної документації (розрахунок надають у пояснювальній записці проектної документації на будівництво). Виокремлюють об'єкти будівництва з незначними наслідками (СС1), із середніми наслідками (СС2) і зі значними наслідками (СС3).

Визначається незалежно за кожною характеристикою можливих наслідків від відмови об'єкта:

- можлива небезпека для здоров'я і життя осіб, які постійно перебувають на об'єкті;
- небезпека для здоров'я і життя осіб, які періодично перебувають на об'єкті;
- можлива небезпека для життєдіяльності осіб, які перебувають зовні об'єкта;
- обсяг можливого економічного збитку;
- можливість втрати об'єктів культурної спадщини;
- можливість зупинки функціонування об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури.

Під час розрахунку кількості осіб враховують:

- осіб, що перебувають на об'єкті загалом щонайменше 1 200 годин на рік (150 днів по 8 годин), перебувають на об'єкті постійно;
- особи, що перебувають на об'єкті від 450 до 1 200 годин, періодично відвідують об'єкт;
- небезпекою для життєдіяльності осіб, що перебувають зовні об'єкта, є можливе порушення умов їх життєдіяльності більше ніж на три доби.

Для житлових будинків при проектуванні рекомендовані такі нормативи:

- кількість осіб, які постійно перебувають на об'єкті (N_1) – 21 м² загальної площі на власника і кожного члена його сім'ї та додатково 10,5 м² на сім'ю;
- кількість осіб, які періодично перебувають на об'єкті (N_2) ненормовано, але можна приймати 50 % від N_1 ;
- кількість осіб, які перебувають зовні об'єкта приймається як сума N_1 і N_2 .

Можливі матеріальні збитки повинні оцінюватися витратами, пов'язаними як з необхідністю відновлення об'єкта, що відмовив, так і з побічними збитками (збитки від зупинки виробництва, втрачена вигода).

Питання для самоконтролю

1. Нормативна база визначення класу наслідків (відповідальності).
2. Основні характеристики можливих наслідків відмови об'єктів при визначенні класу наслідків (відповідальності).
3. Класифікація об'єктів будівництва за класом наслідків (відповідальності).
4. Розрахунок можливих матеріальних збитків від відмови об'єкта будівництва.
5. Об'єкти, які незалежно від класифікації, належать до класу наслідків (відповідальності) не менше ніж СС3.
6. Об'єкти, які незалежно від класифікації, належать до класу наслідків (відповідальності) не менше ніж СС2.
7. Особливості визначення характеристик класу наслідків (відповідальності) об'єктів невиробничого призначення.
8. Віднесення лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, об'єктів комунікації, зв'язку, енергетики та інженерних мереж до загальнодержавного, регіонального чи місцевого рівнів.

Тема 1.4 Склад та зміст науково-проектних робіт та науково-проектної документації

Вивчення теми передбачає ознайомлення з нормативною базою науково-проектних робіт, зокрема ДБН А.2.2.-14-2016 Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування.

Результатом вивчення теми є усвідомлення суті науково-проектної документації, особливостей проектних робіт пам'яток архітектури та містобудування, ознайомлення з кошторисними нормами на реставраційно-відновлювальні роботи.

Основні поняття теми

Автентичність – властивість об'єкта культурної спадщини, що характеризується збереженістю його первісної матеріально-технічної структури, форми та вигляду, ролі у навколишньому середовищі, що дозволяють розглядати його як історичне свідчення попередньої діяльності людини та твір мистецтва.

Науково-дослідницькі роботи – комплекс досліджень, які проводяться з метою отримання нових або уточнення наявних даних про об'єкт проектування і які передують розробленню науково-проектної документації.

Науково-проектна документація – сукупність текстових та графічних матеріалів, які на різних стадіях проектування визначають концептуальні чи принципові архітектурні, містобудівні, інженерні, конструктивні, технологічні та інші рішення, спрямовані на збереження пам'ятки.

Реставрація – сукупність науково обґрунтованих заходів щодо укріплення (консервації) фізичного стану, розкриття найбільш характерних ознак, відновлення втрачених або пошкоджених елементів об'єктів культурної спадщини із забезпеченням збереження їхньої автентичності.

Питання для самоконтролю

1. Особливості здійснення науково-проектних робіт.
2. Склад та зміст реставраційного завдання.
3. Вимоги до науково-проектної документації.
4. Склад техніко-економічних показників об'єктів реставрації.
5. Зміст кошторисних норм на реставраційні роботи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ВИШУКУВАЛЬНИХ РОБІТ

У змістовому модулі розглядаються теми «Особливості здійснення інженерних вишукувань у будівництві, склад та організація», «Визначення вартості інженерних вишукувань».

Тема 2.1 Особливості здійснення інженерних вишукувань у будівництві, склад та організація

Вивчення теми передбачає ознайомлення з нормативною базою здійснення вишукувальних робіт в будівництві, зокрема ДБН А.2.1-1:2008 Інженерні вишукування для будівництва, Настанова з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектною документації на будівництво (Наказ Мінрегіону від 01.11.2021 № 281).

Результатом вивчення теми є розуміння загальних положень здійснення інженерних вишукувань в будівництві, основних видів інженерних вишукувань у будівництві, розподілу обсягів вишукувальних робіт залежно від порядку розроблення проектної документації, складання завдання на вишукувальні роботи.

Основні поняття теми

Вишукувальні роботи – це роботи, що забезпечують вивчення природних і техногенних умов територій (ділянок), а також інші роботи, у тому числі для інженерної підготовки територій, прогнозів взаємодії проєктованих будівель і споруд з геологічним середовищем та існуючою забудовою, захисту територій і об'єктів від небезпечних процесів відповідно до ДБН А.2.1-1-2008 Інженерні вишукування для будівництва.

Інженерні вишукування для будівництва включають такі види вишукувань:

- інженерно-геодезичні;
- інженерно-геологічні;
- геотехнічні та інженерно-гідрогеологічні (у складі комплексних інженерно-геологічних вишукувань або окремо);
- інженерно-гідрометеорологічні;
- вишукування для раціонального використання та охорони навколишнього середовища;
- спеціалізовані (умовно вишукувальні).

Інженерно-геодезичні вишукування для будівництва повинні забезпечувати отримання топографо-геодезичних матеріалів і даних про ситуацію та рельєф місцевості (у тому числі дна водотоків, водойм і акваторій), розташування й характеристики існуючих будівель і споруд (наземних, підземних і надземних) та інших елементів планування (у цифровій, графічній формах), необхідних для комплексного оцінювання природних і техногенних умов території (акваторії) будівництва й обґрунтування можливості проєктування, створення та ведення державних кадастрів, забезпечення управління територією і ризиками надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру тощо (п.2.2.1 ДБН А.2.1-1-2008 Інженерні вишукування для будівництва).

Інженерно-геологічні вишукування виконують з метою вивчення й оцінки інженерно-геологічних умов території (ділянки) будівництва для визначення характеристик інженерно-геологічних умов території та отримання вихідних даних для проєктів будівництва, прогнозування змін інженерно-геологічних умов під дією природних і техногенних факторів, визначення допустимих впливів на елементи геологічного середовища та способів досягнення потрібного стану цього середовища, оцінювання ризику життєдіяльності людини на конкретних територіях та розроблення проєктів захисту територій та окремих об'єктів від несприятливих і небезпечних процесів (п.3.1.1 ДБН А.2.1-1-2008 Інженерні вишукування для будівництва).

Інженерно-гідрометеорологічні вишукування здійснюють із метою комплексного вивчення природних умов навколишньої території та локальних умов проєктованого об'єкта, визначення розрахункових кліматичних і гідрологічних характеристик у обсягах, необхідних для вибору майданчика будівництва та прийняття проєктних рішень (п.4.1 ДБН А.2.1-1-2008 Інженерні вишукування для будівництва).

Спеціалізовані вишукування (умовно вишукувальні роботи) виконують з метою забезпечення органів управління, юридичних і фізичних осіб продукцією, що може бути отримана за допомогою технічного та інтелектуального потенціалу вишукувальних організацій (п.6.1 ДБН А.2.1-1-2008 Інженерні вишукування для будівництва).

Питання для самоконтролю

1. Суть вишукувальних робіт.
2. Види вишукувальних робіт.
3. Завдання інженерно-геодезичних робіт.
4. Етапи здійснення інженерно-геодезичних робіт.
5. Складники програми підготовки інженерно-геодезичних вишукувань.
6. Завдання інженерно-геологічних робіт.
7. Складники технічного завдання на виконання інженерно-геологічних вишукувань для будівництва.
8. Склад комплексних інженерно-геологічних вишукувань.
9. Завдання інженерно-гідрометеорологічних вишукувань.
10. Склад інженерно-гідрометеорологічних вишукувань.
11. Завдання спеціалізованих вишукувань.
12. Види спеціалізованих вишукувань.
13. Нормативний та пошуковий прогнози при проведенні інженерних вишукувань.

Тема 2.2 Визначення вартості інженерних вишукувань

Вивчення теми передбачає ознайомлення з нормативною базою здійснення вишукувальних робіт в будівництві, зокрема ДБН А.2.1-1:2008 Інженерні вишукування для будівництва, Настанова з визначення вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво (Наказ Мінрегіону від 01.11.2021 № 281), а також Загальними вказівками Збірника цін на вишукувальні роботи для капітального будівництва (1982 р.), зі змінами від 1990 р. та Збірниками цін на різні види вишукувальних робіт в сервісі документів у будівництві «Будстандарт Online» (URL: <https://online.budstandart.com/ua/>).

Результатом вивчення теми є усвідомлення загальних положень оцінки вартості вишукувальних робіт, особливостей застосування методу на підставі збірників цін на проєктні, науково-проєктні, вишукувальні роботи, особливостей застосування калькуляційного методу, а також набуття практичних навичок щодо застосування збірників цін на вишукувальні роботи

та розрахунку на їх основі вартості геодезичних, геологічних та інших видів інженерно-вишукувальних робіт, розрахунку вартості інженерно-вишукувальних робіт калькуляційним методом, складання форм кошторисної документації на вишукувальні роботи, розрахунок витрат на внутрішній та зовнішній транспорт, з організації та ліквідації інженерних вишукувань.

Основні поняття теми

Вартість проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт здійснюється на підставі положень Настанови з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво (Наказ Міністерства розвитку громад і територій України від 01.11.2021 №281).

Кошторисна вартість визначається трьома методами, які застосовують в ієрархічній послідовності:

- із застосування відсоткових показників вартості проектних робіт до вартості будівельних робіт, а для об'єктів виробничого призначення, окремих об'єктів невиробничого призначення та об'єктів телекомунікацій з урахуванням вартості устаткування;
- на підставі збірників цін на проектні, науково-проектні, вишукувальні роботи;
- за калькуляційним методом.

Для інженерно-вишукувальних робіт перший метод – із застосування відсоткових показників вартості проектних робіт до вартості будівельних робіт – не застосовується.

Отже, розрахунок вартості вишукувальних робіт проводиться на підставі збірників цін на вишукувальні роботи та калькуляційним методом.

Кошторисна документація вишукувальних робіт складається (залежно від метода розрахунку та необхідності) за трьома формами:

- форма 1-П – зведений кошторис на вишукувальні роботи;
- форма 2-П – для вишукувальних робіт, вартість яких визначається методом на підставі збірників цін на проектні, науково-проектні, вишукувальні роботи;
- форма 3-П – для об'єктів, вартість яких визначається калькуляційним методом;
- форма договірної ціни;
- форма здачі-приймання виконаних вишукувальних та додаткових робіт.

Кошториси на інженерно-вишукувальні роботи (за винятком інженерно-геодезичних) містять три розділи: польові вишукування, лабораторні вишукування та камеральні роботи.

Оскільки інженерно-геодезичні роботи містять інші етапи, ніж інженерні вишукування, зокрема підготовчий, польовий та камеральний, то для інженерно-геодезичних вишукувань застосовують уточнену форму 2-П кошторису – 2-П геодезія.

Під час складання кошторису необхідно в обов'язковому порядку враховувати таке:

- ціни на польові роботи розраховані для виконання цих робіт в експедиційних умовах (тобто зі сплатою працівникам витрат на відрядження або польового забезпечення);
- ціни на лабораторні та камеральні роботи – для умов стаціонару (тобто без сплати працівникам витрат на відрядження або польового забезпечення);
- польових робіт в умовах стаціонару до цін (розцінок) застосовується понижуючий коефіцієнт 0,85;
- якщо лабораторні та камеральні роботи виконуються в експедиційних умовах, то до цін (розцінок) на ці роботи застосовується підвищувальний коефіцієнт 1,15.

За умови неможливості визначити вартість вишукувальних робіт на підставі збірників цін на вишукувальні роботи розрахунок кошторисної вартості зазначених робіт здійснюють за калькуляційним методом шляхом складання кошторису за формою 3-П.

Рівень середньомісячної заробітної плати працівників вишукувальних організацій обчислюють за 7 розрядом складності робіт у будівництві при встановленому замовником рівні середньомісячної заробітної плати по об'єкту будівництва для розрядку 3,8.

Питання для самоконтролю

1. Розрахунок витрат із внутрішнього транспорту при виконанні інженерних вишукувань.
2. Розрахунок витрат із зовнішнього транспорту при виконанні інженерних вишукувань.
3. Розрахунок додаткових витрат з організації та ліквідації інженерних вишукувань.
4. Методика визначення вартості вишукувальних робіт на підставі збірників цін на проєктні, науково-проєктні, вишукувальні роботи.
5. Витрати, які враховані в цінах на інженерні вишукування.
6. Додаткові витрати, які не враховані у цінах на вишукувальні роботи та визначаються додатково за таблицями Збірників цін або спеціальними розрахунками.
7. Особливі умови визначення вартості польових робіт, якщо вони виконуються в умовах стаціонару.
8. Коригування вартості лабораторних та камеральних робіт, якщо вони виконуються в польових умовах.
9. Особливості застосування калькуляційного методу при визначенні вартості інженерних вишукувань.
10. Складання зведеного кошторисного розрахунку на інженерні вишукування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ФОРМУВАННЯ КОШТОРИСНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ НА ПРОЄКТНО-ВИШУКУВАЛЬНІ РОБОТИ

У змістовому модулі розглядаються теми «Метод визначення вартості проєктних робіт шляхом застосування відсоткових показників вартості проєктних робіт», «Визначення кошторисної вартості проєктних, науково-проєктних робіт із застосуванням збірників цін», «Визначення вартості калькуляційним методом визначення кошторисної вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт», «Кошторисна документація на проєктні та науково-проєктні роботи на етапі договірних цін».

Тема 3.1 Метод визначення вартості проєктних робіт шляхом застосування відсоткових показників вартості проєктних робіт

Вивчення теми передбачає ознайомлення з нормативною базою ціноутворення на проєктні та науково-проєктні роботи, зокрема ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проєктної документації на будівництво, ДБН А.2.2.-14-2016 Склад та зміст науково-проєктної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування, Настанова з визначення вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво (Наказ Мінрегіону від 01.11.2021 № 281). Результатом вивчення теми є розуміння правил застосування методів оцінювання вартості проєктних та науково-проєктних робіт, а також методики застосування першого методу – шляхом застосування відсоткових показників вартості проєктних робіт до вартості будівельних робіт.

Під час вивчення теми здобувачі вищої освіти ознайомлюються зі змістом та можливостями, які надає портал Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (URL: <https://e-construction.gov.ua/>), сервісу документів в будівництві «Будстандарт Online» (URL: <https://online.budstandart.com/ua/>), а також положеннями Настанови з визначення вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво (URL: https://econstruction.gov.ua/laws_detail/2702455691775313887?doc_type=6).

Основні поняття теми

На підставі положень Настанови з визначення вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво (Наказ Міністерства розвитку громад і територій України від 01.11.2021 №281) кошторисної вартість проєктних та науково-проєктних робіт визначається трьома методами, які застосовують в ієрархічній послідовності:

- із застосування відсоткових показників вартості проєктних робіт до вартості будівельних робіт, а для об'єктів виробничого призначення, окремих об'єктів невиробничого призначення та об'єктів телекомунікацій з урахуванням вартості устаткування;

- на підставі збірників цін на проєктні, науково-проєктні, вишукувальні роботи;
- за калькуляційним методом.

Методи оцінювання вартості застосовуються в ієрархічній послідовності, тобто при неможливості визначити вартість першим методом (із застосування відсоткових показників вартості проєктних робіт до вартості будівельних робіт) переходять до другого методу (на підставі збірників цін на проєктні, науково-проєктні, вишукувальні роботи), при неможливості розрахунку першим та другим методами застосовують калькуляційний метод.

При застосуванні методу відсоткових показників вартості проєктних робіт до вартості будівельних робіт кошторисна вартість проєктних робіт для будівництва об'єктів визначається шляхом застосування відсоткових показників вартості проєктних робіт до розрахункової бази.

По об'єктах невиробничого призначення та лінійних об'єктах інженерно-транспортної інфраструктури розрахунковою базою, до якої застосовуються відсоткові показники вартості проєктних робіт, є вартість будівельних робіт за підсумком глав 1–9 зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва (або зведених кошторисних розрахунків вартості будівництва під час проєктування за чергами), приведена у поточний рівень цін.

По об'єктах виробничого призначення, окремих об'єктах громадського призначення та об'єктах телекомунікації (у яких відсоток вартості устаткування у вартості будівництва перевищує 30 %) розрахунковою базою, до якої застосовуються відсоткові показники вартості проєктних робіт, є сума, яка складається з вартості будівельних робіт за підсумком глав 1–9, графа 4 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва, визначеної відповідно до частки вартості устаткування, визначеної за відсотковим показником, наведеним у колонці 2 таблиці 1.

Таблиця 1 – Показник вартості устаткування у відсотках, що враховується при обчисленні розрахункової бази по об'єктах виробничого призначення, окремих об'єктах громадського призначення та об'єктах телекомунікації (п. 2.5 [5])

Відсоток вартості устаткування у вартості будівництва за підсумком глав 1–9, графа 7 зведеного кошторисного розрахунку, %	Частка вартості устаткування, що додається до вартості будівельних робіт, %
30–40	35
40–50	45
50–60	50
60–70	55
понад 70	60

Відсоткові показники вартості проектних робіт залежно від розрахункової бази і класу наслідків (відповідальності) об'єкта будівництва наведені в додатку 1 Настанови з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво [5].

Вибір об'єкта-аналога здійснюється на підставі реалізованих проектів будівництва, проектна документація яких затверджена в установленому порядку.

За відсутності реалізованих проектів об'єктів-аналогів кошторисна вартість проектних робіт може обчислюватися з використанням вартісних показників об'єкта, який не реалізований, з подальшим її уточненням, виходячи з вартості об'єкта будівництва, підтвердженої експертним звітом, що обумовлюється договором. У такому випадку договірна ціна встановлюється динамічною.

Детально методика застосування методу із застосування відсоткових показників вартості проектних робіт до вартості будівельних робіт представлена у розділі II Настанови з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво [5].

Вивчення теми передбачає опрацювання матеріалів цього розділу та прикладів розрахунків, які подано в дистанційному курсі навчання (URL: <https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=3380>).

Питання для самоконтролю

1. Методи визначення вартості проектних, науково-проектних та вишукувальних робіт.
2. Правила застосування методів оцінювання вартості проектних, науково-проектних та вишукувальних робіт.
3. Обчислення вартості проектних робіт при застосуванні проекту повторного застосування.
4. Особливості визначення вартості проектних робіт при повній реконструкції об'єкта будівництва.
5. Визначення розрахункової бази при застосуванні методу щодо застосування відсоткових показників вартості проектних робіт до вартості будівельних робіт для об'єктів невиробничого призначення.
6. Визначення розрахункової бази при застосуванні методу щодо застосування відсоткових показників вартості проектних робіт до вартості будівельних робіт для об'єктів виробничого призначення, об'єктів телекомунікацій та окремих об'єктів громадського призначення (у яких відсоток устаткування у вартості будівництва перевищує 30 %).
7. Методика обчислення частки вартості устаткування, що враховується при визначенні розрахункової бази по об'єктах виробничого призначення, окремих об'єктах громадського призначення та об'єктах телекомунікації.
8. Приведення відсоткових показників за поточний період. Коефіцієнт збільшення вартості проектних робіт.

9. Критерії вибору об'єкта – аналога при застосуванні методу із застосування відсоткових показників вартості проектних робіт до вартості будівельних робіт.

10. Розподіл вартості проектних робіт, що здійснюється по окремих стадіях проектування, у загальній вартості проектних робіт.

Тема 3.2 Визначення кошторисної вартості проектних, науково-проектних робіт із застосуванням збірників цін

Вивчення теми передбачає ознайомлення з нормативною базою ціноутворення на проектні та науково-проектні роботи, зокрема ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво, Настанова з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво (Наказ Мінрегіону від 01.11.2021 № 281). Результатом вивчення теми є усвідомлення правил застосування другого методу визначення вартості проектних та науково-проектних робіт – на підставі збірників цін на проектні, науково-проектні, вишукувальні роботи; набуття навичок щодо роботи зі Збірниками цін на проектні та науково-проектні роботи та пошуку необхідної інформації.

При вивченні теми здобувачі вищої освіти ознайомлюються зі змістом та можливостями, які надає портал Єдиної державної електронної системи (URL: <https://e-construction.gov.ua/>), положеннями Настанови з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво (URL: https://e-construction.gov.ua/laws_detail/2702455691775313887?doc_type=6), а також сервісу документів в будівництві «Будстандарт Online» (URL: <https://online.budstandart.com/ua/>), (URL: <https://mtu.gov.ua/>), зокрема Збірниками цін на проектні та науково-проектні роботи, які є у вільному доступі на сервісі.

Основні поняття теми

За умови неможливості визначити вартість проектних робіт методом із застосування відсоткових показників вартості проектних робіт до вартості будівельних робіт, кошторисну вартість проектних, науково-проектних, можна визначити на підставі показників збірників цін на проектні, науково-проектні і вишукувальні роботи, які мають довідковий характер і можуть використовуватися при визначенні вартості зазначених робіт у будівництві із застосуванням відповідних коефіцієнтів, наведених у таблицях 1, 2 додатка 7 та індексів, що наведені в таблиці 3 додатка 7 Настанови з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво [5].

Вартість розроблення проектної документації на будівництво об'єктів у складних інженерно-геологічних умовах та за наявності особливих архітектурних та містобудівних вимог визначається за відповідними

збірниками цін із застосуванням до вартості окремих розділів проекту, до розробки яких чинними нормативними документами встановлені особливі вимоги, додаткових підвищувальних коефіцієнтів, наведених у додатку 2 Настанови з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво [5].

Вартість розроблення ТЕО, ТЕР та ЕП визначається шляхом застосування коефіцієнтів до вартості розроблення стадії П за відповідними показниками збірника цін:

- 1) для техніко-економічних обґрунтувань – 0,6;
- 2) для техніко-економічних розрахунків – 0,45;
- 3) для ескізних проектів – 0,5.

Вартість розроблення окремих розділів проектної документації, видів проектних робіт визначається за показниками таблиць відносної вартості, наведеними у відповідних розділах Збірника цін, та може бути уточнена проєктувальником у межах загальної вартості по кожній стадії проєктування.

Детально методика застосування методу на підставі показників збірників цін на проєктні, науково-проектні і вишукувальні роботи представлена у розділі III Настанови з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво [5].

Вивчення теми передбачає опрацювання матеріалів цього розділу та прикладів розрахунків, які подано в дистанційному курсі навчання (URL: <https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=3380>).

Питання для самоконтролю

1. Особливості застосування методу на підставі показників збірників цін на проєктні, науково-проектні і вишукувальні роботи.
2. Методика визначення вартості проєктних, науково-проектних робіт на підставі правил, які представлено в «Загальних вказівках щодо застосування Збірника цін на проєктні роботи для будівництва.
3. Види коефіцієнтів, що формують базис ціни за методом на підставі показників збірників цін на проєктні, науково-проектні і вишукувальні роботи.
4. Застосування коефіцієнтів за видами робіт.
5. Екстраполяція і інтерполяція під час розрахунку вартості проєктних робіт.
6. Для якої стадії проєктування сформовано показники, що визначають вартість проєктування за методом на підставі показників збірників цін на проєктні, науково-проектні і вишукувальні роботи?
7. Визначення вартості проєктування на стадіях проекту та робочого проекту при застосуванні методу на підставі показників збірників цін на проєктні, науково-проектні і вишукувальні роботи.
8. Особливості врахування факторів, що ускладнюють проєктування.
9. Особливості застосування коефіцієнтів до технічних частин Збірників цін.
10. Нестандартні випадки екстраполяції та інтерполяції під час розрахунку вартості проєктних робіт.

Тема 3.3 Визначення вартості калькуляційним методом визначення кошторисної вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт

Вивчення теми передбачає ознайомлення з нормативною базою ціноутворення на проєктні та науково-проєктні роботи, зокрема Настановою з визначення вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво (Наказ Мінрегіону від 01.11.2021 № 281). Результатом вивчення теми є розуміння правил застосування третього методу визначення вартості проєктних та науково-проєктних робіт – калькуляційним; набуття навичок щодо його складання.

При вивченні теми здобувачі вищої освіти ознайомлюються зі змістом та можливостями, які надає портал Єдиної державної електронної системи (URL: <https://e-construction.gov.ua/>), положеннями Настанови з визначення вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво (URL: https://e-construction.gov.ua/laws_detail/2702455691775313887?doc_type=6).

Основні поняття теми

За умови неможливості визначити вартість проєктних робіт першим та другим методами застосовується калькуляційний метод.

Вартість проєктних, науково-проєктних робіт, вишукувальних робіт за калькуляційним методом визначається за виробничою собівартістю як сума прямих та загальновиробничих витрат згідно з Методичними рекомендаціями про формування собівартості проєктних робіт з урахуванням вимог положень (стандартів) бухгалтерського обліку. У кошторисній вартості цих робіт враховуються також кошторисний прибуток, адміністративні витрати та податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством [5].

Рівень середньомісячної заробітної плати працівників проєктних, науково-проєктних, вишукувальних організацій обчислюють за 7 розрядом складності робіт у будівництві при встановленому замовником рівні середньомісячної заробітної плати по об'єкту будівництва для розрядку 3,8 [5].

Розрахунок вартості виконують на підставі структури витрат, що склалася у проєктній (науково-проєктній, вишукувальній) організації за відповідний період. Кошторис складається за формою №-П, яка наведена у додатках до Настанови з визначення вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво [5].

Детально методика застосування калькуляційного методу представлена в розділі IV Настанови з визначення вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво [5]. Вивчення теми передбачає опрацювання матеріалів цього розділу та самостійного складання кошторису за формою 3-П.

Питання для самоконтролю

1. Особливості та умови застосування калькуляційного методу.
2. Встановлення рівня середньомісячної заробітної плати при визначенні вартості проектних робіт калькуляційним методом.
3. Застосування показників кошторисної вартості в розрахунку на один людино-день при визначенні вартості проектних, науково-проектних та вишукувальних робіт калькуляційним методом.

Завдання для формування кошторису калькуляційним методом

Складіть кошторис за формою 3-П, розрахунок виконання робіт калькуляційним методом за вихідними даними.

Варіант обирається за останньою цифрою номера залікової книжки здобувача вищої освіти.

Варіант 1

Посада	Розряд	Кількість, осіб	Кількість, днів
Інженер I категорії	7	2	12
Інженер II категорії	7	2	10
Кошторисник	7	1	4
Старший лаборант	6	2	12

Варіант 2

Посада	Розряд	Кількість, осіб	Кількість, днів
Інженер I категорії	7	2	10
Інженер II категорії	7	1	14
Кошторисник	6	1	5
Інженер без категорії	6	3	10

Варіант 3

Посада	Розряд	Кількість, осіб	Кількість, днів
Інженер II категорії	7	3	12
Старший лаборант	6	2	12
Кошторисник	6	1	6
Інженер без категорії	6	1	14

Варіант 4

Посада	Розряд	Кількість, осіб	Кількість, днів
Інженер I категорії	7	2	12
Інженер II категорії	7	1	12
Старший лаборант	6	2	4
Головний інженер	7,5	1	3

Варіант 5

Посада	Розряд	Кількість, осіб	Кількість, днів
Інженер I категорії	7	2	8
Інженер II категорії	7	2	10
Інженер-технолог	6	2	8
Інженер без категорії	6	4	5

Варіант 6

Посада	Розряд	Кількість, осіб	Кількість, днів
Інженер I категорії	7	2	8
Інженер II категорії	7	2	12
Кошторисник	6	1	4
Інженер без категорії	6	2	14

Варіант 7

Посада	Розряд	Кількість, осіб	Кількість, днів
Інженер I категорії	7	2	12
Інженер II категорії	6	2	10
Кошторисник	7	1	4
Головний інженер	7,4	1	4

Варіант 8

Посада	Розряд	Кількість, осіб	Кількість, днів
Інженер I категорії	7	2	10
Інженер II категорії	6	2	12
Кошторисник	6	2	3
Інженер без категорії	6	4	16

Варіант 9

Посада	Розряд	Кількість, осіб	Кількість, днів
Інженер I категорії	7	2	10
Інженер II категорії	6	1	8
Старший лаборант	6	1	4
Головний інженер	7,5	1	8

Варіант 10

Посада	Розряд	Кількість, осіб	Кількість, днів
Інженер I категорії	7	2	8
Інженер II категорії	7	2	14
Кошторисник	6	2	4
Інженер без категорії	6	3	12

Елементи вартості, які враховуються в розрахунку, подано в таблиці 2.
Форма кошторису 3-П представлена в додатку А.

Таблиця 2 – Елементи вартості (за варіантами)

Елементи вартості	Варіант									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Додаткова зарплата складає _____ % від фонду основної заробітної плати	25	22	26	25	22	24	25	25	23	24
Єдиний соціальний внесок становить 22 % від загального фонду заробітної плати	22									
Матеріальні витрати, грн	8 400,00	4 600,00	5 250,00	3 874,00	6 584,00	9 211,00	4 580,00	2450,00	5730,00	6450,00
Витрати на зовнішній транспорт, грн	14 500,00	16 230,00	12 460,00	18 910,00	14 580,00	16 320,00	19 230,00	14720,00	16780,00	18520,00
Витрати на внутрішній транспорт, грн	6 700,00	5 830,00	5 600,00	6 200,00	5 580,00	6 350,00	4 200,00	6720,00	5130,00	5910,00
Відрядження виробничого персоналу, грн	21 000,00	18 000,00	16 000,00	7 300,00	5 600,00	11 500,00	13 400,00	18200,00	7400,00	14300,00
Сторонні організації не залучалися	-									
Загальновиробничі витрати, грн	54 600,00	65 520,00	98 280,00	72 727,20	73 382,40	66 240,72	67 340,00	84175,00	138047,00	80808,00
Прибуток, грн	24 500,00	29 400,00	44 100,00	32 634,00	32 928,00	29 723,40	27 360,00	34200,00	56088,00	32832,00
Адміністративні витрати, грн	39 450,00	47 340,00	71 010,00	52 547,40	53 020,80	47 860,74	37 360,00	46700,00	76588,00	44832,00
Податки і збори додатково не встановлені, враховані п. 8 і п.10.										

Тема 3.4 Кошторисна документація на проєктні та науково-проєктні роботи на етапі договірних цін та взаєморозрахунків

Вивчення теми передбачає ознайомлення з нормативною базою ціноутворення на проєктні та науково-проєктні роботи, зокрема Настановою з визначення вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво (Наказ Міністерства від 01.11.2021 № 281). Результатом вивчення теми є усвідомлення формування вартості проєктних та науково-проєктних робіт на етапі процедури публічної закупівлі на виконання проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт та етапі проведення взаєморозрахунків.

При вивченні теми здобувачі вищої освіти ознайомлюються зі змістом та можливостями, які надає портал Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (URL: <https://e-construction.gov.ua/>), положеннями Настанови з визначення вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво (URL: https://e-construction.gov.ua/laws_detail/2702455691775313887?doc_type=6).

Основні поняття теми

Цінову пропозицію учасника процедури публічної закупівлі на виконання проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт визначають виходячи з кошторисної вартості цих робіт, розрахунків складників структури витрат, поточних цін на трудові та матеріальні ресурси. При цьому заробітна плата обчислюється виходячи з величини, яку проєктна (науково-проєктна, вишукувальна) організація планує отримати при виконанні зазначених робіт на об'єкті будівництва. Рівень середньомісячної заробітної плати для працівників проєктної (науково-проєктної, вишукувальної) організації відповідає 7 розряду складності робіт у будівництві [5].

Розмір прибутку залежить від виду будівництва та його технічної та технологічної складності, стадійності проєктування, класу наслідків (відповідальності), терміновості проєктування, умов його фінансування тощо та погоджується із замовником.

При розрахунку вартості проєктних, науково-проєктних робіт, вишукувальних робіт по об'єктах будівництва, що здійснюється із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, кредитів, наданих під державні гарантії, кошторисний прибуток складає до 10 % [5].

Договірна ціна може встановлюватися:

- 1) твердою – визначена на основі твердого кошторису;
- 2) приблизною (динамічною) – визначена на основі приблизного кошторису.

При взаєморозрахунках за виконані проєктні, науково-проєктні, вишукувальні роботи вартість визначається за порядком, передбаченим у

договірній ціні. Уточнення вартості виконаних робіт здійснюється відповідно до умов договору підряду.

Детально формування цін на етапі договірної ціни та проведення взаєморозрахунків за проєктні, науково-проєктні, вишукувальні роботи представлено в розділах V і VI Настанови з визначення вартості проєктних, науково-проєктних, вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво [5].

Питання для самоконтролю

1. Умови визначення цінової пропозиції учасника процедури публічної закупівлі на виконання проєктних, науково-проєктних та вишукувальних робіт.
2. Визначення розміру кошторисного прибутку при складанні договірної ціни.
3. Врахування коштів на покриття ризиків на етапі складання договірної ціни та проведення взаєморозрахунків.
4. Види договірної ціни.
5. Проведення взаєморозрахунків за виконані проєктні, науково-проєктні роботи.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування : ДБН А.2.2.–14–2016. – Чинний від 2017–07–01. – Київ : Інститут «УкрНДІпроектреставрація», 2017. – 39 с.
2. Склад та зміст проектної документації на будівництво : ДБН А.2.2 – 3:2014. – Чинний від 2014–10–01. – Київ : НДІБВ. – 2014. – 44 с. – (Державні будівельні норми України).
3. Інженерні вишукування для будівництва : ДБН А.2.1 – 1:2008. – Чинний від 2008–02–05. – Київ : УКРНДІНТВ. – 2008. – 75 с. – (Державні будівельні норми України).
3. ДСТУ 8855:2019 Будівлі та споруди. Визначення класу наслідків (відповідальності). – Чинний від 2019–12–01. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2019. – 17 с.
4. Настанова з визначення вартості будівництва [Електрон. ресурс] : Наказ від 01.11.2021 № 281 «Про затвердження кошторисних норм України у будівництві» Міністерства розвитку громад та територій. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : <https://e-construction.gov.ua/files/upload/d1ae2e40-4074-11ec-914b-37ce4613b831.pdf>, вільний (дата звернення: 23.01.2024). – Назва з екрана.
5. Настанова з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво [Електрон. ресурс] : Наказ від 01.11.2021 № 281 «Про затвердження кошторисних норм України у будівництві» Міністерства розвитку громад та територій. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : <https://e-construction.gov.ua/files/upload/108d8700-4098-11ec-815f-d3e8914b5a33.pdf>, вільний (дата звернення: 23.01.2024). – Назва з екрана.
6. Настанова з визначення вартості проведення робіт з оцінки технічного стану та експлуатаційної придатності об'єктів будівництва [Електрон. ресурс] : Наказ від 30.04.2022 № 67 «Про затвердження кошторисних норм України Зміна № 1 до Настанови з визначення вартості будівництва, Настанова з розроблення ресурсних елементних кошторисних норм та Настанова з визначення вартості проведення робіт з оцінки технічного стану та експлуатаційної придатності об'єктів будівництва» Міністерства розвитку громад та територій. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : https://e-construction.gov.ua/laws_detail/2829370882730755395?doc_type=6, вільний (дата звернення: 23.01.2024). – Назва з екрана.
7. Будстандарт: сервіс документів Online [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. текст. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу : <https://online.budstandart.com/ua>, вільний (дата звернення: 23.01.2024). – Назва з екрана.

ДОДАТОК А
Форма 3-П – Кошторис на виконання робіт
КОШТОРИС №
на виконання робіт

2023 рік
Форма № 3-П

геологічні вишукування

Ч.Ч.	Перелік робіт, що виконується	Найменування посад виконавців	Кількість виконавців	Витрати труда, люд.дні	заробітна плата, грн	
					на місяць або 1 день	всього
1						
2						
3						
4						
5						
		Разом основна заробітна плата				
		Додаткова заробітна плата				
1	Основна та додаткова заробітна плата виробничого персоналу, грн					
2	Єдиний соціальний внесок на загальнообов'язкове державне пенсійне та соціальне страхування, грн					
3	Матеріальні витрати, грн					
4	Інші прямі витрати, грн					
5	Відрядження виробничого персоналу, грн					
6	Витрати на роботи, що виконувалися сторонніми організаціями, грн					
7	Загальновиробничі витрати, грн					
8	Всього собівартість, грн					
9	Прибуток, грн					
10	Адміністративні витрати, грн					
11	Податки і збори додатково не встановлені, враховані п. 8 і п.10.					
	Вартість роботи, грн					

Електронне навчальне видання

Методичні рекомендації

до виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«ОЦІНКА ВАРТОСТІ ПРОЄКТНО-ВИШУКУВАЛЬНИХ РОБІТ»

*(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
всіх форм навчання зі спеціальностей
051 – Економіка і 192 – Будівництво та цивільна інженерія)*

Укладач **ПУШКАР** Тетяна Андріївна

Відповідальний за випуск *В. В. Благой*
Редактор *О. А. Норик*
Комп'ютерне верстання *Т. А. Пушкар*

План 2024, поз. 305М

Підп. до друку 11.02.2025. Формат 60 × 84/16
Ум. друк. арк. 1,7.

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Чорноглазівська (Маршала Бажанова), 17, Харків, 61002.
Електронна адреса: office@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 5328 від 11.04.2017.